

Angyalkák a hídon

A szegedi Belvárosi híd nyaranta virággyűrűkbe bújtatott oszlopai közé ezen a télen lámpafüzéreket aggattak. A Tisza fölött fénylő, apró lámpácskák korábban a Kárász utcába varázsoltak ünnepváró hangulatot. A karácsonyfadísz motívumokat formázó égők sorát nézve a híd messziről olyan, mintha angyalkák teregették volna ki nagymosás után a fényesen ragyogó hópely-csillagokat és kicsike fenyőfákat. Ha kellő ideig és csöndesen figyeljük a szélben finoman lebegő dekorációt, talán még az angyalszárnyak suhogását is meghalljuk.

NYILAS PÉTER

A MIÉP változtatni akar Szegeden

A városi pártelnök leváltását követően nemrégiben választották a Magyar Igazság és Élet Pártja szegedi szervezete élére Tárkány Istvánt. Az új elnök a párt előretörésére számít a parlamenti és a helyhatósági választásokon is. Legfontosabb célja, hogy megszólítsa a város jobboldali értelmiségi rétegét, és ahogy fogalmaz: a párt „szellemi munícióval” szolgáljon a fiatalok számára.

– Szegeden a visszafogottan politizáló pártok közé tartozik a MIÉP. Az ön vezetése változást hozhat?

– A MIÉP véleményem szerint, eddig nem a súlyának megfelelően volt jelen a helyi közéletben. A vezetésem alatt a pártnak a város politikai terében elfoglalt pozícióját is erősítenie kell. Egy olyan városban, mint Szeged, amely tradicionálisan jobboldali település – elég Horthy zászlóbontására, vagy a METESZ 1956. október 16-i megalkulása gondolni – , sokkal markánsabban kell jelen lennie a MIÉP-nek.

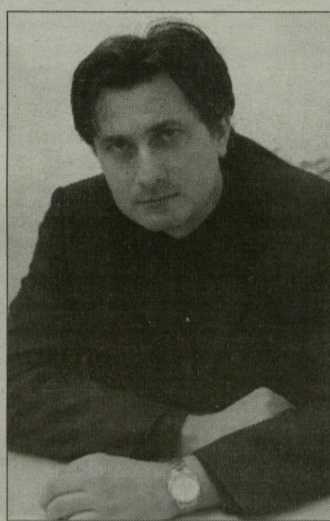
– Mit akar tenni a jó választási szereplés érdekében?

– A legfontosabb feladatommak tartom, hogy a párt által Szegeden eddig elhanyagolt jobboldali értelmiségi réteg is kapcsolatba kerüljön a Magyar Igazság és Élet Pártja helyi szervezetével. Politikai ellenfeleink sem vitathatják, hogy az először választó fiatalok és az egyetemisták között rendkívül népszerűségnek örvendünk. Ezért nagyon fontos, hogy Szegeden, az ország második számú kulturális központjában megszólítsuk az egyetemistákat, főiskolásokat is. Szellemi munícióval kell szolgálnunk számukra. A MIÉP előretörésére számítok Szegeden mind az országgyűlési, mind a helyhatósági választásokon. Mi leszünk a harmadik erő a Parlamentben.

– Ennek némileg ellentmond, hogy a közvélemény-kutatások a parlamenti küszöb alatt mérik a párt támogatottságát...

– ...amit meg nem igazolnak az időközi választások. Egyiken sem szerepeltünk 10 százalék alatt. A parlamenti választásokon 15 százalék fölötti eredményt várunk!

– A MIÉP-nek jelenleg nincs képviselője a szegedi önkormányzatban. Helyi pártelnökként milyen célokat tűzött ki a tagság elé a helyhatósági választásokon?

Fotó: Miskolczi Róbert

NÉVJEGY

Tárkány István 1961-ben született, iskoláit Szegeden végezte. A jogi pályához való költődésének családi hagyományai vannak, hiszen leszármazottja Tárkány Szűcs Istvánnak, aki Vásárhely főbírája és a református egyház főgondnoka volt. Rokoni szálak fűzik Tárkány Szűcs Ernőhöz, a neves néprajzkutatóhoz és jogtudóshoz is. Tárkány István 1991-ben lépett az ügyvédi pályára. A MIÉP tagja 2001 nyara óta, decemberben a párt szegedi szervezete elnökévé választották.

– A párt minden körzetben állít jelöltet és önálló polgármester-jelöltünk is lesz. A jelenlegi városi vezetésben csalódott, hagyományosan jobboldali szavazók voksai mellett számítunk arra, hogy a szegedi választópolgárok nagy számban szavaznak majd a rendet akaró, új hangot megütő MIÉP-re.

K. B.

A szakszervezetek tartanak a kedvezménytörvénytől

Olcsó munkának híg a leve

A napokban aláírt egyetértési memorandum lehetővé teszi minden román állampolgár számára az évi három hónapos, de meghosszabbítható magyarországi munkavállalást. A magyar szakszervezeti vezetők attól tartanak, hogy a kedvezménytörvény alapjaiban felboríthatja a munkaerőpiacot, hiszen a magyarországi munkáltatók inkább a jóval olcsóbb külföldi munkaerőt részesítik majd előnyben, így nőhet nálunk a munkanélküliség.

A régiókban már régóta foglalkoztatnak külföldi, főleg román, ukrán és vajdasági munkásokat. Leginkább a mezőgazdaságban dolgoznak idényszerűen a hazai munkabérek töredékéért a külföldi vendégmunkások. Közülük sokat mindenféle engedély nélkül, feketén alkalmaznak munkáltatók.

A 2002. január elsején életbe lépő egyetértési memorandum szerint évi három hónapos, de meghosszabbítható magyarországi munkavállalás illet meg minden román állampolgárt. A kedvezménytörvénytől a szakszervezeti vezetők tartanak a leginkább. – A teljes magyarországi munkaerőpiac fölborulhat a mostani magyar-román megállapodással, azok a szakképzetlen munkanélküliek, illetve határainkon túl élő magyarok kaphatnak konkurenciát, akiknek eddig is komoly gondot okozott az elhelyezkedés – mondta a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége (MSZOSZ) szóvivője.

A romániai bérek jóval a magyarországiak alatt vannak. Keleti szomszédunknál mintegy 18 millió aktív korú, munkaképes polgárt tartanak számon, így jelentős munkaerő-áramlásra lehet számítani. Emellett még jóval több feke-

Régen volt, hogy a román feketemunkásokat foglalkoztató gazda olcsóbban megúsza a betakarítást. Ma egyforma a napszám, a büntetés meg riasztó.

Fotó: Karnok Csaba

temunkás is megjelenhet hazánkban.

A szakszervezeti vezetők úgy vélik: a kedvezménytörvény elsősorban az egészségügyet, a mezőgazdaságot, az építőipart és a bányászatot érinti hátrányosan. Hiszen nem lehet tudni, hogy az idény-, illetve alkalmi munkákra a munkáltatók kiket fognak felvenni. A román vendégmunkások várhatóan jóval kevesebb pénzért is elvállalják majd a nehéz fizikai munkát, mint magyarországi társaik.

Az MSZOSZ, valamint az Autonóm Szakszervezetek Szövetsége

azt is sérelmezi, hogy a magyar lakosság felét érintő megállapodás mindenféle egyeztetés, a szociális partnerek megkérdezése nélkül történt. A memorandumot tett aláhozó Miniszterelnöki Hivatal politikai államtitkára, Óry Csaba szerint fölöslegesen riasztják a munkavállalókat, hiszen konkrét döntés még nem született az ügyben. A státustörvény még csak elvi megállapodás, a részleteket január közepére dolgozzák ki. Addig kár szakmai egyeztetésről, várható hatásokról beszélni.

– A nemzetközi szintű megállap-

podások csak a szerződő államokat érinti, az állampolgáraikat viszont nem – mondta Tóth Károly alkotmányjogász. Magyarországon dualista rendszer működik, vagyis bármilyen nemzetközi megállapodás csak akkor terjeszthető ki az állampolgárokra, ha a megállapodást beépítik a belső jogba. Jogszabályba, kormányrendeletbe vagy törvénybe kell foglalni ahhoz, hogy az az állampolgárok részére is kötelező legyen. Addig viszont nem köti őket az egyezmény, igaz, jököket sem ad nekik.

K. T.

Makón nem félnek a konkurens romániai munkaerőtől

Lefelé már nem szorítható a bér

„Nem hiszem, hogy a magyar és a román miniszterelnök megállapodása nyomán a mostaninál több román állampolgár jön majd dolgozni. De az se lenne baj, ha ez így történne, nem ártana a magyar munkaerőpiacnak egy kis verseny” – véli Nagy-György József makói gazdálkodó, a városi képviselő-testület mezőgazdasági bizottságának elnöke. A gazda hozzáteszi: ő ezt a kérdést elsősorban munkaadóként nézi, s azért mondja ezt, mert évek óta az a tapasztalata, hogy nehéz jó munkaerőt kapni; s nem azért, mert nem fizetné meg a bért. Úgy véli, hosszú távon nem kell féltetniük a dolgozni akaró magyar munkavállalóknak a kenyérüket, hiszen a piacon mindig a képzettebb munkaerő a kelendő.

A megkérdezett egyéni gazdálkodók sem gondolják úgy, hogy bármi is megváltozik a megállapodás nyomán Magyarországon. Régen el-

múlt ugyanis az az idő, amikor a román feketemunkásokat foglalkoztató gazda olcsóbban megúsza a betakarítást. Ma már a románnak is ugyanannyit kell fizetni, mint a magyar napszám, ráadásul a munkaügyi bírság olyan nagy, hogy egy tíz románt foglalkoztató gazdának, ha rajtakapják, a házárt is el kell adnia, hogy ki tudja fizetni a bírságot. Ugyanez a lehetőség az építkezésen dolgozó románokat foglalkoztató vállalkozók esetében is fennáll. Ha könnyebben vállalhatnak legálisan munkát, attól még nem fognak kevesebért dolgozni, hiszen egyébként sem olyan magasak erre felé a fizetések. A Makó környéki gazdálkodók mostanában inkább egymást segítve végzik el a munkásabb feladatokat.

„Hiába jönne több, a munka attól – sajnos – nem szaporodik a mezőgazdaságban – véli Ruzsity Emil magyarországi falugazdász. –

Tudni kell, hogy amit a két miniszterelnök aláírt, az még csak szándéknyilatkozatnak számít. Bizony, sok múlik a végrehajtást szabályozó rendeletben. Am én is úgy látom, nem fogják előzőleni a vidéket a romániai munkavállalók.”

Olyan vélemény is van Makón, miszerint mégsem jó ez a megállapodás, mert már eddig is sok romániai van a városban és környékén, s ha ezután még több lesz, az a közbiztonság romlását is eredményezi. Mások tudni vélik, hogy még a Maros túloldalán, Nagyszentmiklós térségében öt százalék alá csökkent a munkanélküliség, addig Makó térségében tíz százalék körül mozog. A nagyszentmiklói olasz ellenállás-igazgató üzem egyik vezetője, Gianluca Testa pedig nemrég Makón arról beszélt, hogy gyára szívesen alkalmazna képzett magyarországi szakembereket.

BAKOS ANDRÁS

Szennyvízelvezetők, lakossági hozzájárulással

Jövőre tovább folytattják a csatornázást

Tavaly 18, idén 38 kilométernyi szennyvízelvezető csatorna épült Szegeden. Csak azokat az utcákat csatornázzák, amelyeknek lakói hozzájárulnak az építés költségeihez. A magas talajvíz és a pusztító belvizek miatt a csatornázatlan területeken élők nagy többsége kéri a szennyvízelvezetők megépítését.

Az ünnep előtti napokban zajlott Szegeden az idén elkészült 38 kilométernyi szennyvízelvezető csatorna műszaki átadása. Novák Gyula, a Szegedi Víziközmű Működtető Rt. igazgatója tájékoztatása szerint valamennyi csatornaszakasz megfelelt az előírásoknak, így az érintett utcákban élők megkezdenek a „rácsatlakozást”, azaz megépíthetik a telekhatáron belül a lakóházhoz vezető csatornaszakaszt.

Tavaly 18 kilométer szennyvíz-

elvezető készült. Kizárólag társulati formában folyik a beruházás: ez annyit jelent, hogy csak azokban az utcákban csatornáznak, ahol a lakók kétharmada a hálózatépítés mellett szavaz, s vállalja a költségek egy részének kifizetését. A hozzájárulás mértéke lakásonként 120 ezer forint.

„Több okból választottuk a társulati formát. A lakók anyagi kötelezettségvállalásával fejezik ki igényük komolyságát; a társulati törvény pedig kedvező kamattal ad

hitelt a hozzájárulás összegének kifizetéséhez. Jövőre pedig, ugyancsak a társulati forma alkalmazásával, jelentős uniós támogatást kapunk a csatornaépítés folytatására” – mondta Novák Gyula. Az állam 70 százalékos támogatásával, 3,4-3,5 százalékos kamattal vehetnek föl kölcsönt a csatornaépítendő lakók.

A lakossági érdeklődése meglepően magas: a csatornázatlan területeken élők mintegy 90 százaléka igényli a szennyvízelvezető rendszer megépítését. A magyarországi háztartásokban keletkező szennyvíz nehezen szikkasztható az utóbbi évek pusztító belvizei, valamint a megemelkedett talajvízszint miatt, s ugyanezen okok-

ból több helyen már az épületek is veszélybe kerültek. Az sem mellékes, hogy az utóbbi években alaposan megrágtak a „szippantás”, vagyis a zárt aknáknak gyűjtött szennyvíz elszállítására.

Bár a csatornázás csak a szennyvízelvezető hálózat építésére terjed ki (egyedül Alsóvároson fektettek egyesített rendszerű, a csapadék- és szennyvizet is összegyűjtő rendszert), a körtöltésen kívüli városrészekben nyílt árkokat is építenek. Így például Új-Szörégen, Klebelsberg-, Petőfi- és Béke-telepen, valamint Tápén is ástak betonbélésű kanálisokat.

Idén valamennyi városrészben épült szennyvízelvezető – kivétel Gyálárét és Szentmihály. Gyálán

hiányzik a szennyvizet a főgyűjtőbe átemelő berendezés, Szentmihály pedig a program későbbi szakaszában kerül sorra. Jövőre az Európai Unió segítségével vesz még nagyobb lendületet a csatornázás. A 17,6 milliárd forintos fejlesztés 2002. júniusában kezdődik. A költségek 50 százalékát ISPA-támogatásból, 35 százalékát kormányzati forrásból, 15 százalékát pedig önerőből – a városlakók által fizetett csatornadíjból – fedezik.

E program keretében tízezer ingatlan csatlakozhat a hálózatra, két új főgyűjtővel bővül a hálózat, s befejezik a szennyvíztisztító építést is. Szeged csatornázottsága a munka kezdetén 70 százalékos

volt, 2005 végére pedig már nem lesz szennyvízelvezető nélküli terület a városban.

Novák Gyula elismerte, hogy joggal háborognak a csatornázott utcák helyreállításának elmaradása miatt mérlegelő lakók. A Derkovits fasor Töltés utca és Thököly utca közötti szakaszán amiatt késik a munka, mert vezetőfékeltetés közben kiderült, hogy az útszakaszt korábban megfelelő alapozás és csapadékvíz-elvezetés nélkül építették.

Az igazgató ígérete szerint, mielőtt az időjárás megengedi, folytatják, s legkésőbb június végére befejezik az utak helyreállítását.

NYILAS PÉTER